

การเปลี่ยนแปลงบทบาททางเพศในคณะที่เป็นของผู้ชาย: การศึกษาการเปลี่ยนแปลงบทบาทของผู้หญิงในระบบการศึกษาและตลาดแรงงาน

GENDER SHIFT IN MALE-DOMINATED FIELD OF STUDY: A CHANGED POSITION OF FEMALE STUDENTS IN EDUCATION AND LABOR MARKET

อริญญา ศรีคุณประภา 5437080 CFHD/M

วท.ม. (พัฒนการมนุษย์)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: วิมลทิพย์ มุสิกพันธ์, Ph.D., บัญญัติ ชง่วน, Ph.D., แก้วตา นพมณีจรัสเลิศ, M.D.

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้ต้องการศึกษาเพื่อหาหลักฐานเชิงประจักษ์ของการเกิดการเปลี่ยนบทบาททางเพศ หรือที่เรียกว่า ปรากฏการณ์การเปลี่ยนบทบาททางเพศ (Gender Shift) ในประเทศไทย โดยประกอบด้วย งานวิจัย 2 ส่วน คือ งานวิจัยเชิงปริมาณและงานวิจัยเชิงคุณภาพ โดยกระบวนการวิจัยเชิงปริมาณ ทำการศึกษาสัดส่วนชายและหญิงในระดับปริญญาตรี ในคณะที่เป็นของผู้ชาย (Male-Dominated) ซึ่ง ประกอบด้วยคณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ และคณะวิทยาศาสตร์คอมพิวเตอร์ ในมหาวิทยาลัยที่ตั้งอยู่ในกรุงเทพและปริมณฑล ระหว่าง พ.ศ. 2544 ถึง 2554 และกระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ผลิตบัณฑิต ผู้ใช้งานบัณฑิต และแรงงานหญิงที่ทำงานในสาขาอาชีพของผู้ชาย เกี่ยวกับปรากฏการณ์ของการที่เพศหญิงเข้ามามีบทบาทอย่างสำคัญในอาชีพที่เคยเป็นของชาย สาเหตุของสถานการณ์ ผลกระทบและแนวคิดเพื่อการตั้งรับกับการเปลี่ยนแปลงนี้

งานวิจัยนี้พบว่า สัดส่วนของนักศึกษาหญิงและแรงงานหญิงเพิ่มขึ้นในสาขาอาชีพที่เป็นของผู้ชาย และมีแนวโน้มความต้องการแรงงานหญิงเพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ ด้วยแต่ยังไม่มียุทธศาสตร์ของผู้ให้ข้อมูลหลักคนใดมีแนวคิดการเตรียมตัวตั้งรับการเปลี่ยนแปลงนี้ ซึ่งการเพิ่มขึ้นของแรงงานหญิง จะส่งผลอย่างมากต่อทุกหน่วยของสังคมโดยเฉพาะเด็กเพราะบุคคลที่ต้องทำหน้าที่แม่ กลับกลายมาเป็นผู้หาเลี้ยงหลักของครอบครัวข้อเสนอแนะจากงานวิจัยชิ้นนี้คือควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในเรื่องผลกระทบจากการเปลี่ยนบทบาททางเพศ (Gender Shift) ทั้งในด้านที่เป็นบวกและลบในระยะยาวเพื่อจะนำไปสู่การออกแบบนโยบายที่เหมาะสมทันทั่วทั้งที่เพื่อตอบรับกับปรากฏการณ์ที่กำลังเกิดขึ้นอยู่ ณ.ขณะนี้

คำสำคัญ: การเปลี่ยนบทบาททางเพศ/ แรงงานหญิง/ ตลาดแรงงาน